

Piotr Durak

Odnaleźć siebie

Posłowie: Janusz Pasterski

Mielec 2006

Projekt okładki:	Izabela Surmacz
Korekta:	Piotr Durak
Fotografie:	Izabela Surmacz
Opracowanie plastyczne:	Izabela Surmacz
Wydawca:	Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu
Copyright by	Piotr Durak, 2006

ISBN 83-88308-23-8

Skład i druk:	ZP Z. Gajek 39-300 Mielec, ul. Korczaka 23 tel. 017 581 03 11 www.drukarnia.mielec.pl

Motto:

Z chaosu do ładu prowadzi droga przez samotność

K. W. Aleksandrowicz

pusta

Mała Improwizacja

Rozwijam skrzydła fantazji
Szybując na spadochronie wyobraźni
Łapię w dłonie powietrze, gorące jak lawa
Czystych myśli niewinnie nieprzerwany strumień
Zieleni pode mną morze łąk, tęcza, chmur kaskada co ptakiem
Unosi do góry i wraca, wraca aby mnie otulić...
I pragnę wgryźć się w chmurę,
wycisnąć z niej soki, radością krzyczeć w sobie
by świat słyszał radość, stoicyzm deptać piętą
zbroić się w zuchwałość,
a w duszę wlewać
pokój,
by nie bluźnić ziemi
Nie czuć się panem świata
Lecz marną drobiną,
choć płynę łapiąc oddech nad moją doliną
gdzie wieczna cisza nieprzerwana hukiem samolotu
wypełnia moje ciało... Boże nie chcę przerwać lotu
Błagam daj mi raz skrzydła na miarę lkara,
i niech wosku nie stopi żadna siła,
a lot niech trwa, trwa na wieki i niech zostanie we mnie
gdy zamknę powieki, by powrócić w zaświatach
jak wyśniona mara, niech pokuta spadaniem - kara niezmierzona
lot dookoła słońca, gdy promień lasera
przecina moje ciało, oczy mi otwiera
i znika jak horyzont ślepcem zostawiając na wieki,
w sercu jeden obraz wierny tworząc...
Gdy wszystko świt rozmyje kryształów swych blaskiem
niech wciąż czuję szum w uszach ukrytych pod kaskiem,
wyobrażenia niech zginie jak marne podniety,
niech przepadnie dzień biały, miłość czy życie poety
i świat cały pode mną - on jeden jest warty
milion gwiazd na niebie, krzyk wielki uparty
polecą ponad dachem niebieskiego domu
i odtworzy nad światem głos mój na kształt gromu
głos tak dumny, że mury co śmiały zwać potęgą
ich twórca pod jedną silną padną ręką

a echo będzie wielkie od owego głosu i rzuci na świat ogień
nikt nie przetrwa ciosu,
ziemie okrąży cztery miliony razy,
aż wreszcie do mnie wróci
wszeptany na twarzy
i będę go powtarzał w chwili ostatecznej
i sens jego rozgłoszę
O chwilo! Trwaj wiecznie!

* * *

Jezioro jest spokojne łódka płynie wolno
wiatr śpi w królestwie burzy drzewa martwe stoją
ptaki śpiewać nie pragną
nie pragną nic więcej
poza życiem

Szedłeś wzdłuż brzegu słońce nie parzyło nie opalało
nie było męczące i cieszyłeś się
że stoi na niebie

Nie widziałeś lata tak cichego jakby wszystko
było snem różowa chmura uśmiech
ludzie obok

Myślałeś nad sposobem zbawienia świata chciałeś
pozbyć się głodu wojen i cierpienia sam będąc w raju
i nie czując bólu

Myślałeś: to słońce dla Ciebie ta przystań stoi byś mógł
obmyć nogi a woda lubi ciepło Twego ciała
A przecież...

Im nie jesteś potrzebny Jesteś tu intruzem
świat wyrzeknie się Ciebie
gdy podniesiesz głowę.

I czym Ty chcesz go zbawić

czy swoim spacerem Śladem dziurawych tramppek
odbitym na piasku Spojrzeniem z balustrady
Jednym kiepskim wierszem
tu nie pomożesz nawet

żabie przemierzającej asfalt pod kołami tira!
I choćbyś swoje myśli przemieniał w działanie
zawsze gdy się obudzisz
będzie już za późno...

I codziennie wciśnięty między rzeczywistość
a kamienną płytę uczuć upadającą
z braku fundamentów

dzisiaj jesteś tutaj

Jezioro jest spokojne łódka płynie wolno...

Ciesz się chwilą
Do zbawienia Twojego świata

to wystarczy

Sonet o wiosnie

Wiosna chmurą rozkwita, wypływa na nieba,
Kwiatem drzewa ubiera, słońcem radość budzi.
Po drogach, łąkach, polach, w miastach pośród ludzi,
Płynie pieśń jej radosna, niosąc zapach chleba.

I ptaki przylatują, z mgły swe gniazda tworzą
I rosa się poranna układa na trawie.
Śniegu niewiele widać - spogląda ciekawie
Z tej zasp, którą ciepłe wiatry wciąż ubożają.

Moja refleksja raczej nie zda się tu na nic,
Choć przecież mógłbym stwierdzić, że życie się budzi,
Że czuję radość w sercu, że już nie ma granic,

Zniknął mur nieufności, który dzielił ludzi...
Ale wojny wciąż trwają, mimo pory roku,
I nie odwróci wiosna losu złych wyroków.

Kamyk z czerwonej piaskownicy

Wyrzucono nas tak, jak wyrzuca się śmieci do zsypu
W szarej rzeczywistości ponurych blokowisk,
Gdzie jeden bez nazwiska pogania drugiego.

Wypadliśmy z korowodu, by zapomnieć o tym
Skąd pochodzimy i kiedy świat nam się otworzył.

Wyciągnięto nas siłą spod ciepłej pościeli
Ze złotego dzieciństwa wprost do e u r o p y.

A my haniebnie życiem parszywym zaszcuci,
Siedzimy w oślich ławkach czekając na wolność.

I nie rozumiem, jakie stawiają nam cele,
Bo wciąż dziwią się przecież, że nie potrafimy

Sprostać ich wymaganiom narzuconym z góry
I nazywają nas straconym pokoleniem...

Mówią: nic nie znaczycie, przepadli w przedbiegach
Marzenia masz? To wszystko, co umiecie tworzyć!

I jeszcze wymagacie, bym został wśród wielu?
Jak inni moich czasów z przydomkiem "nic" przed nazwiskiem?

A ja wciąż jak ten kamyk w trybach maszyny systemu
Wciąż przeszkadzam i nie ma na mnie już sposobu

Gdy ktoś wyrwał się stamtąd, nie usiedzi cicho
Powróci jak wyrzut sumienia i odbije się na waszych twarzach

A oliwą nowości już go nie zmyjecie.

Mielec 23. III 2006

Kolejny sonet o samotności

Jednak tutaj poeta nie siądzie przy stole,
Nie będzie kreślił zimną dłonią nowych wierszy
Wie, że nie jest ostatni, nie będzie też pierwszy
I dlatego ...wyjechać w góry mu pozwolę!

Na niebieskim rowerze, krętą serpentyną,
Złotego kręgu światła otoczony ciszą,
Niebo czyste nad głową, myśli go kołyszą,
A smutek i ból wszelki w siną dal odpłynął.

I jedynie rozmawiał będzie sam ze sobą.
Śpiewał nieprzyzwoite i proste piosenki
Ludzki tłum jak abstrakcję wchłonie mgła przeszłości.

Zapomni wierszy księgi, zmagania z wymową,
Demagogiczne sądy, sny pełne potęgi.
Gdy go spotkasz, możesz mu tylko pozazdrościć.

Wspomnienie

Z wyprawy na Rysy

Ostatni promień słońca padł na nagą skałę,
Gdy dotknąłeś szczytu nogą
Uzbrojoną w wojskowy but.

Czekałeś na księżyc w cieniu własnych myśli,
W poczuciu wartości, że będąc wciąż sobą
Nie jesteś nikim.

Gdzieś szelest kamieni zatracających swój pęd
I dziwna chwila ciszy
na koronie świata...

Ptaki odbite w szarej tafli nieba są tylko ptakami,
Nie symbolizują dziś wolności.

Twoje serce zbyt szybko tłoczące krew do żył,
To tylko serce, organ tak jak dłoń czy nerka
Nie oznacza dziś uczuć...

Język nie prawi moralów, nie opisuje stanów świadomości.
Jest tylko narzędziem zwyczajnym, bez smaku

Umysł nie cytuje poetów, nie tworzy, bo nie może
Utrwalać na kamieniu jak na kliszy Pustki

Jedynie wyblakła Rysa na tle stuletniego śniegu
W nikłym świetle nocy
Istniejesz...
A wszystko tak realne, że aż chce się krzyżeć!

* * *

Życie ma własny wymiar Alegoria Świata
To tylko niemy zachwyt i cichy szept:
Zostań...

Czy konieczny był powrót szlakiem do schroniska?

Murzasíchle, lipiec 2004

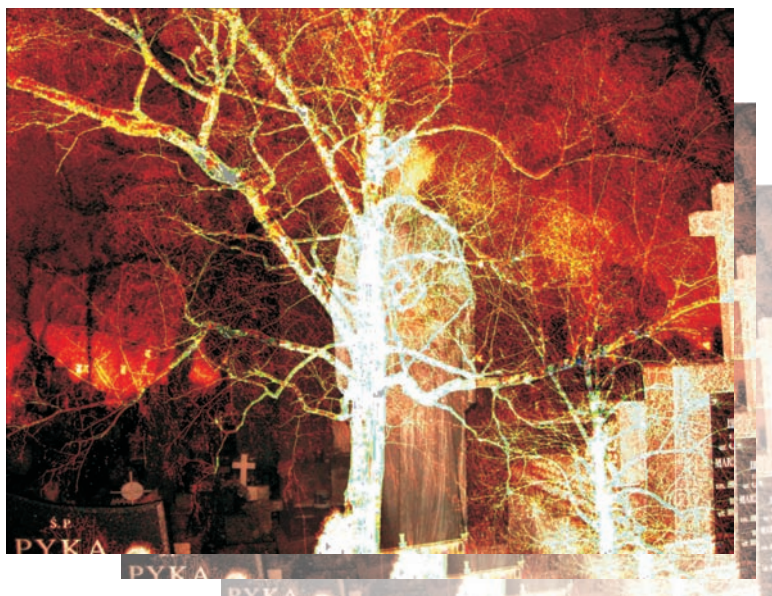
Do Jana

Usiądziesz pod swą lipą w czarnoleskim sadzie,
Na zielonej murawie odpoczniesz zmęczony
Wsluchując się w śpiew ptaków, z życiem pogodzony
Stworzysz tęczę poezji na nieba obrazie.

Świat, który uczył Ciebie do ludzi dystansu,
Broda Twoja spleciona z doświadczeniem wieków
Spokojna, choć szukałeś u Stoików leku
Na życie godne Ciebie - Króla Renesansu.

Lecz czemu wciąż na świecie nie masz równowagi,
W tym życiu gdzie raz szczęście, raz smutek być musi
Czyśmy w obliczu śmierci i Boga tak mali,

Że, choć Twój pomnik stale uczył nas rozwagi
Twoją Rzeczpospolitą nieprzyjaciół zdusił...
Nie porzucaj nadzieje... Bądźmy więc wytrwali!

Co po nas bez nas

Pragniesz by Cię pamiętano?
Żyj tak, aby po zamknięciu powiek
Długo mówiono:
To był dobry człowiek!
Założ rodzinę.
Umrzesz - przyjdą na Twój grób
Raz w roku.
Postawią kwiatka,
Zapalą świeczkę.
Będziesz sobie patrzył z góry
Na więdnące kwiaty i gasnący płomień
W dzień po Wszystkich Świętych.

Twoje oczy są skarbem
ukrytym na dnie górskiego jeziora
w głębi niezmiernych snów o lepszym świecie
w ciemności dni deszczowych
w mgle lasu nad ranem
błyszczą jak brylant wskazując mi drogę

Twoje oczy tak ciepłe
pełne chęci życia
pełne miłości świata
szacunku dla dobra
zwierciadło Twojej duszy przepelnione pięknem
tak głębokie że boję się do niego zbliżyć...

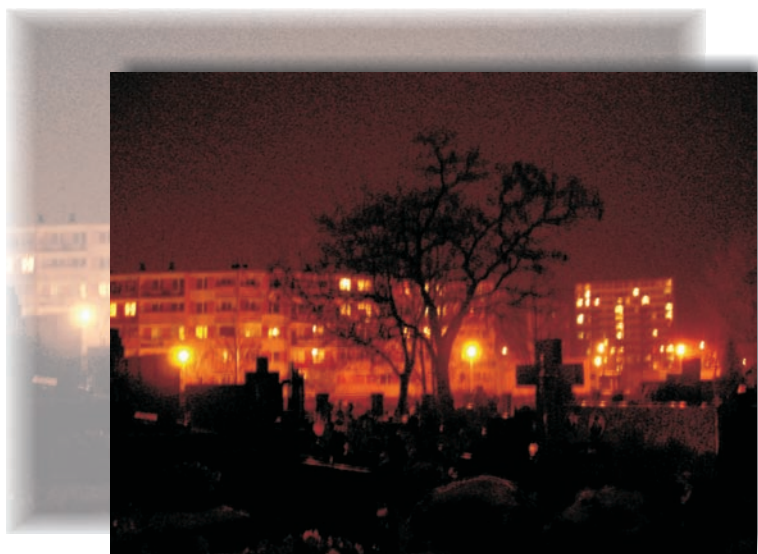
Ale jednak wciąż pragnę tak bardzo utonąć
choć obracam się w świecie pełnym nieprawości
choć często gubię drogę stoję na rozstaju
i tracę cel dla życia brak wszelkiego sensu...

I choć wciąż jestem bliski by odnaleźć prawdę
rzucić się w nurt swej wiary
w miłość bez mądrości
ciągle jak ślepiec rano wstaję nie chcąc myśleć
że kolejny dzień bliżej już tylko do śmierci.

I znowu wstaję w nocy i szukam nadziei
chcę wierzyć i nie mogę
chcę móc nie mam siły
I wtedy przypominam sobie Twoje oczy
Twoje oczy tak pełne życia i dobroci
Twoje oczy największym skarbem na tej ziemi
Twoje oczy jak brylant świecący w ciemności...

Dziękować za nie Bogu byłoby za mało

Czemu mnie budzisz Wszystko w porządku...
ponoć mój wiek usprawiedliwia głupoty które popełniam
chore poglądy brak chęci na ciąg dalszy Pytasz... Nie nie przeżyłem...
Dostrzegam przecież piękną zielen trawy
błękit nieba czerwień krwi czern nocy szarość życia
tak czyste Głowy przy głowie wewnątrz odbicie wyższej idei spalonej
przed wiekami na ofiarnym stosie dawno wygasłym płomieniem Widzę
pastelowe ściany w świetle nocnej lampki w tym domu
który nigdy nie zadrżał od bomb Widzę
siedzi Młody oczy brązowe Walka tylko ze snem Myśli myślą myślącą
ciężką jak kula lekką jak motyl W ręce
cieknące pióro Pelen skreśleń tekst o czyjejs
twarzy może tej jedynej... Tworzenie
wiersza bez celu On wie - mija się z drogowskazem
stojącym przy drodze o kierunku wytyczonym przez innych Myli
pojęcia zna Byle jakie działanie pod byle jakim pretekstem jak u Różewicza
urok w braku homeryckich porównań kwiecistych trochejów czy onomatopej Wie
jak pisać Nie robi tego Myśli że oryginalny zabłyśnie Jak wielu rozmyśla do czego
samotność i cisza Wszystko bowiem do czegoś Widzę go wyraźnie W marzeniach
siedzi na tronie Kreśli granice nigdy nie burzonych miast Układa
na półce świeże wydarzenia Czasem
budzi się z krzykiem... Nie, nie przeżyłem wojny.
czy mogę już...
połknąć tabletkę i zasnąć

Wieczór

Wyjechałem na wzgórze i stojąc na trawie
Widzę miasto wieczorem; drogi, bramy, sady.
Tam czarna chmura sunie - to ptaków gromady,
Płyną wolno, dostojnie w noc zupełną prawie...

Światło latarni ulicznych wznosi się do nieba,
Gdzieś płynie pieśń spokojna, uroczystym tonem,
Siadam z wolna na piasku, by niskim pokłonem,
Pożegnać dzień i stwierdzić: Nic mi nie potrzeba.

Pragnę jedynie zasnąć jak wszyscy ci ludzie
I uspokoić serce przy tym cichym mieście,
Lecz zmora co mnie dręczy wciąż mój umysł budzi,

Każę myśleć i wierzyć, że czeka mnie szczęście
Kiedy tracę już siły do bycia człowiekiem,
Podsuwa rozwiązanie - Nadzieja jest lekiem.

*Matysówka, druga strona
Grudzień 2004*

Drzewo

Na skraju rozległej łąki naszych myśli
przy kryształowo czystym strumieniu słów
obok zapomnianej już ścieżki złych wspomnień
rosło sobie drzewo

Nie było to drzewo na miarę Romea i Julii
nie było na miarę Jana i Cecylii,
ani na miarę żadnej romantycznej pary.
Było zwyczajne w sam raz, nasze

zasadziliśmy je wspólnie pewnego poranka
nie wierząc jeszcze że z małego ziarna
wyrośnie wielki dąb wróble zamieszkają w jego gałęziach
głosząc nasze szczęście na pół świata

Przychodziliśmy tutaj co wieczór
by wyrwać chwasty, wytępić korniki
dolać wody na wypadek suszy
Siadaliśmy razem na wielkiej gałęzi
jak na ramieniu krzyża
by zasnąć upojeni zachodem słońca
A nocami wiatr w koronie śpiewał pieśni o miłości

Wspólnie staraliśmy uczyć się życia
brylanty Twoich oczu były nieskażone
gdy obiecywałaś być tu ze mną zawsze
wybudować prawdziwy dom
z oknami i dymem z komina

Drzewo mieliśmy pokazywać dzieciom
ścieżkę złych wspomnień obsiać świeżą trawą
w zasięgu ręki leżał klucz
do niematerialnej krainy gorących wzruszeń
Kwiaty Twoich słów były takie piękne i prawdziwe

Dziś nie wiem co się stało
odeszłaś zostawiając suszę w środku lata
zimny wiatr przyniósł tylko gęstą chmurę kurzu
Wróć

Bo gdy Cię nie będzie
to drzewo bez Ciebie

uschnie

* * *

Patrzyłaś jak po trawie biegnie promień słońca
I rozbija w południe światło w szybie okna

Wychodziłaś co wieczór ciekawa ciemności
By nakarmić powietrzem swój umysł wciąż wolny

I nie miałaś już zmartwień odkąd zniknął w nocy
Odkąd ostatnie światło na drodze wygasło

Byłaś wolną dziewczyną stojącą przy bramie
Karmiąc kury słuchałaś jak opada rosa

Jak psy gdzieś ujadają goniąc swe marzenia
Jak drzewa szumią i krzew płonie ale się nie spala

I patrząc wciąż na szczęście ludzi dookoła
Sama byłaś szczęśliwa - to Ci wystarczało.

Tylko Twoja codzienność może kolorowa
A może nazbyt szara jak dolina czasu

I przepaść niezglębiona jak grób wykopany
Cisza chwili którą trzeba się cieszyć bo przemija

Tylko Ty Twoje życie i nigdy nic więcej!
Choć może brak miłości...

Jednak bez znaczenia

Rozmowa z fotografią

Znów tu siedzę
patrzę w Twoje szare
wiecznie smutne oczy
nie rozumiem
Dlaczego
odeszłaś.
Czy było Ci źle?
pewnie tak...
musiałś codziennie rano wstawać
o szóstej
brać rower
jechać do autobusu
do szkoły
dziesięć kilometrów
cały dzień codziennie
słuchać głosu ludzi
którzy mieli Cię za nic
Wygrałaś
zaistniejesz w ich pamięci
jako ta głupia która się zabiła
o to Ci chodziło?
Naprawdę było Ci źle
pamiętam
wychodziłaś do lasu
codziennie
szłaś ścieżką suche liście szeleściły pod Twoimi stopami
a Ty szłaś
uśmiechnięta
słońce zachodziło
natrętny komar na czole żdźbło trawy w Twoich włosach...
Las stoi nadal
czeka na Ciebie
nie wrócisz...
Czy było Ci źle?
stałaś nad rzeką pełną brunatnej wody po powodzi
płakałaś

Twoje łzy wpadały do wody a rzeka
stawiała się czysta
często płakałaś
mówiłaś:
płacę aby obmyć oczy ze zła tego świata
masz rację
świat jest zły ale przecież
to tylko świat...
musiałaś znosić rodzinę
wujków grube ciotki wiecznie zaróżowione
podszczypujące Twój miękki policzek
Pisałaś wiersze
po to by je spalić w ognisku?!
Wierzyłaś w Boga
dobrego miłosiernego
zostawiłaś Go czy to On Ciebie
Miałaś mnie...
pewnie nie jestem doskonały ale...
czy mówiąc kocham myślałaś: niech on się wreszcie odczepi!
czy Ty sobie myślisz że możesz tak zniknąć
jak mgła w słoneczny poranek?
Nie patrz już na mnie nie chcę Cię oglądać
czy jeśli bym chciał zmieniłoby to coś?

Wciąż wydaje mi się że jesteś gdzieś daleko
tak się tylko wydaje bo przecież Ciebie już nie ma
Jestem sam
na skraju lasu nad brudnym brzegiem rzeki
i jest Bóg
ten dobry miłosierny Bóg
który nie istnieje

Spacer jesienny

W słoneczny dzień październikowy,
Po parku razem szliśmy.
Miłością rozpalone głowy,
Rozmową schładzaliśmy.

Wzdłuż drogi z klonów szczerozłotych,
Pod nogi liście nam spływały.
Widziałem jak w Twych oczach młodych,
Kryształy łez radości drżały.

I nie myślałem moja miła,
Że szczęście jest jak dziki ptak,
Którego w klatce nie zatrzymam...

Skoro nieważna jest ta chwila,
Odejdź bez żalu cicho tak.
Smak szczęścia szybko zapominam.

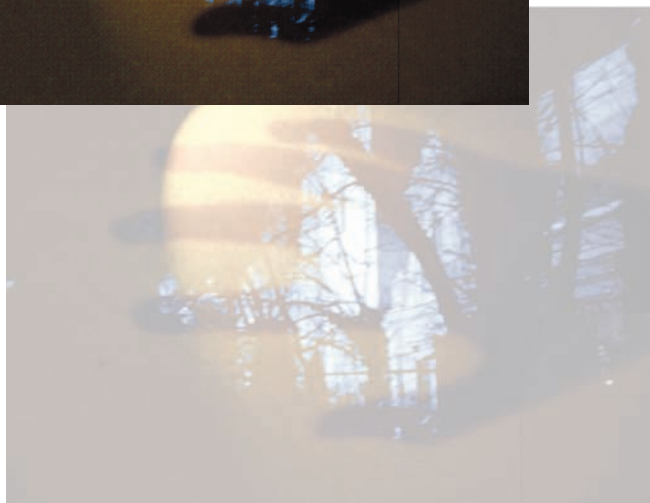
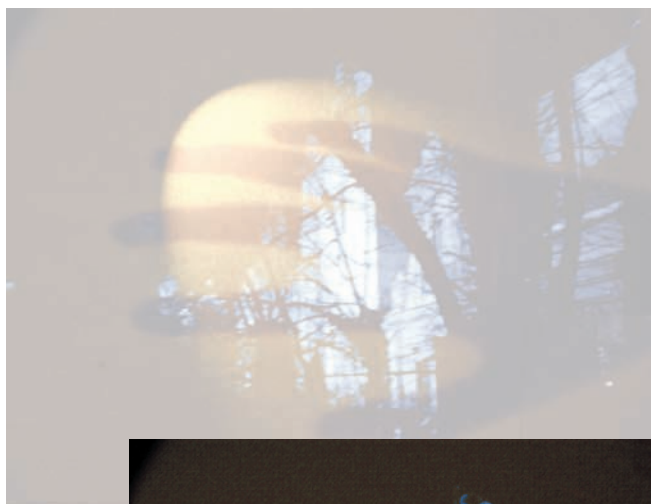
* * *

Kryształy zlane łzami stojące przy barku
Czas dłuży się jak wieczność, sen nie koi duszy
Czarny rydwan jadący drogą w czasie suszy
I on co kochał pędzić na złamanie karku...

Chrom i czerń jego życiem i ostatnią drogą
Pogięte, pordzewiałe, rzucone do rowu
Olej, deszcz, krew i beton w jedną całość znowu
Złączone, wieczny oddech wiatru był przestrogą...

Ból nie pozwoli zasnąć, ból co czarną chmurą
Zakrywa słońce, myśli, zaślepia mi oczy.
Ideal - jeden z wielu kryształ w beczce soli...

Tak życie na krawędzi tętniące pod skórą
Gdy przekroczysz barierę lustrzanych przeźroczy
Odleci błyskawicą... Jeśli mu pozwolisz...

Ból

Czasem wszystkie barwy świata bledną
dźwięk myśli wyjaławia się
nie czuję mocy po głębokim oddechu
miasto jest tylko szare albo czarne
gdy południe przychodzi słońce świeci w twarz
lawina kamieni zagradza przejście
dla strumienia myśli Czerwona woda spiętrza
przelewa Nitki nerwów rwą się szaleństwo Biała
koza na zielonej trawie przewrócony rower Nierozumni
ludzie za ścianą z dykty nad mądrymi księgami wpatrzeni
w rząd cyfr senni nie czują nic są tu
po coś Wyimaginowany cel Powietrze nie
do oddychania Szary kwadrat drzwi
pęka w szczelinie pod spodem światło już nie białe
już nie pomarańczowe nawet Fiolet zalewa
ściany obrazy zdjęcie na czarnym blacie w ramce za
matową szybką mgły Zasłonięte żaluzje spalona
lampka i milczące radio z przymusu jeszcze
zdążą zabić śmiechem udławić ochłapem rzuconym
przez życie Wychodzę nie wiem dokąd Ból jest już
nie do zniesienia zamienia się w
kran kapiący nie dający zasnąć Oczy
czerwone pęknięta czaszka Na tle szarego
nieba trupi kształt pomocnej dłoni

Wiersz siódmy

jestem zmęczony
zamykam oczy
oddycham
powoli
sen przychodzi
jak mgła
ciemność
bezgwiezdna noc
miniony dzień
co mi dał
czy stałem się lepszy
czy zasłużyłem na następny
brak zmysłów
nie czuję Twojej dłoni
na moim czole
nie widzę Twojego zapachu
nie mogę dotknąć dźwięku Twoich myśli
spadam
pomóż mi
ciemność
tunel
bez światła na końcu
Idę
dokąd
nie ma kierunków
nie ma wschodu
zachodu
północy
południa
Śmierć
cóż znaczy
w porównaniu ze strachem
że dalej nic nie ma

listopad 2003

Strachy na lachy

przychodzą do mnie nocą
jest ich zazwyczaj kilka
nie męczą
nic nie mówią tylko siadają na brzegu
mojego łóżka
osaczają drążą myśli łapią za słowa
chwytają ulotne sny i nakazują
taplać się w mroku
w nieznanym kierunku
ostrymi jak szpony paznokciami
zdzierają werniks z minionych wydarzeń
na moje sugestie
i łagodne uwagi
odpowiadają:
Ty s a m tego chciałeś

gdy burza nadchodzi
czuję się bezpiecznie
schroniony w ciasny kąt mojego pokoju
udaje mi się zasnąć
wtedy ich nie ma
a ja odczuwam

klaustrofobię czterech ścian
dym w fabryki stojącej dwie ulice dalej
pustkę szafy w tle z dyktą zamiast przejścia

wstaję i nie myślę już nic

Pierwszy dzień reszty mojego życia

Stoję na krawędzi dachu
czterdzieści kilka metrów nad ziemią
na jednej nodze
targa mną wiatr

stoję cicho tylko w głowie
jeden wielki krzyk
pode mną ludzie - nie widzą mnie jeszcze
ulica kusi
chce mnie pożreć
woła
zrób to
wszystko się skończy
nie będzie bolało
patrz
gołębie latają
ty też potrafisz

miłość nie istnieje
wszystko
jest
tylko
na
pokaz
nie będę więcej patrzył
na zakochane pary w kawiarni

porzuciłaś mnie w chwili
gdy najbardziej cię potrzebowałem
mówiłaś mi że kochasz
i że ci zależy
wierzyłem
nie chcę cię znać

boga nie ma
gdyby był
taki o jakim nam mówią
nie dopuściłby do tego gówna
wyciągałby takich jak ja za uszy
w chwili gdy miałem czuć jego obecność
czułem pustkę

tam dokąd teraz pójde będzie tylko pustka
bajki o życiu wiecznym
o lepszym świecie
raj bez kłamstwa obłudy
umrzemy zobaczymy

a wy
gdzie jesteście
przecież tylu was było
gdy byłem wesoły
miałem kasę
byliście przy mnie
przyjaciele
mam wołać po imieniu
zobaczcie
sam w ciemności
z księżycem bratem
ruchomym mostem
i grosz pod język
na wypadek Charona
kurwa co za bzdura
jeden wielki obłąd
nie myśl już
zbyt wiele myśli było
to cię zgubi - zawsze tak mówiłeś

i teraz co
prawda
jestem tu po coś
skok
tak na trzy i cztery
miej to za sobą
wszystko

* * *

Wahasz się?
Przecież
Powinieneś już leżeć na dole
W kałuży krwi
List napisany, jesteś gotów!
Czyżby jednak?

Oczy Ci błyszczą!
Czyżbyś był odważny?
Masz jeszcze siłę?
Stajesz na dwóch nogach
Może nie przegrałeś
I jeśli nie skoczysz
Za kilka lat będziesz się śmiał

Ktoś kiedyś mówił:
Każdy dzień jest początkiem reszty Twojego życia
Każdy, z wyjątkiem dnia Twojej śmierci...
Jak zaczął się ten dzień?
Nie było najgorzej
Nawet słońce wyszło zza chmury
Chcesz go już nigdy nie zobaczyć?
Nie...
Przecież słońce jest jedyną prawdą na tym świecie!

Przecież nie ma nadziei...

Jak to?

Tyle ludzi na świecie

Tyle miejsc

Tyle rzeczy do zrobienia...

A dziewczyna?

A Bóg?

A świat?

A przyjaciele?

Wiesz

Czasem trzeba żyć

Choćby na złość im wszystkim.

Idę ulicą

A zapach spalin

To najpiękniejsza woń na odzyskanym świecie.

Po wszystkim

Zostawiasz ze drzwiami mroźny oddech zimy
Odkładasz na bok płaszcz wrogich myśli

Twarz powoli dojdzie do siebie
I nikt nie pozna w kolorze złości tylko mróz

Siadasz daleko w kącie prawie bezszelestnie
Trzymasz oddech na smyczy jakby miał ci zbiec

Nigdzie nie sięgasz dłonią - palce nieruchome
I milczysz bo jest błędem przyznać się do błędu

Odwracasz wzrok lecz myślą odsuwasz szufladę
Wyciągasz list i kilka słów

Czytasz skupiając wyobraźnię zaciskając pięści
Otwierasz umysł nie wpuszczając myśli

Że przecież były inne rozwiązania...
Dzisiaj na rozmyślanie masz już całą wieczność

A czarna kanapa gdzie siedzisz wskaże horyzont
Czubkiem twego nosa

Susza

(muzyka: Paweł Czokapu Pomianek)

Motto:

A ludzie mówią, i mówią uczenie,
Że to nie lzy są, ale że kamienie,
I - że nikt na nie nie czeka...

C. K. Norwid

Spalone słońcem drzewo na wielkiej pustyni.	e
Gdzie okiem sięgniesz piasek i bezchmurne niebo	a h
Walczy ze śmiercią, która przeznaczeniem jego	e
Z jedną myślą - Zatrzymać miejsce swe na ziemi.	a h

Dawno wyschnięte liście już nie dadzą cienia
Nawet żmii pełznącej poprzez złote piaski,
Strzępy konarów w górę, chcąc doczekać łaski
Wsparte o błękit - dowód odmowy zbawienia...

Czasem, gdy pragniesz gromów, oczekujesz burzy	e a D e
Dziwny ład i harmonia do serca się wkrada	e D a e
Jak ponad Kapuletich i Montekich domem	a D a e

Nieprzemyślaną wojną przemienionym w gruzy	e a D e
Oko błękitu czuwa, gwiazda z góry spada	e a D e
I trwa w źrenicy oka jak łza nad ich grobem.	a D h e

Styczeń 2005

* * *

nie cofnę czasu
nie zawrócę z drogi
nie przemienię kamienia na chleb
nie potrafię

nie ucieknę przed burzą
nie przeskoczę przepaści
nie uniknę gromu
wybuchu świadomości
przebudzenia

zostanę
naruszony czasem
w drodze do nikąd
zagłodzony
przemoknięty
na dnie wąwozu
rażony piorunem
zachowam wiarę
może
przetrwam

Na właściwym miejscu

Biała kartka papieru na brązowym blacie
I muzyka płynąca wprost z magnetofonu,
Godzina druga w nocy, sygnał domofonu:
- O, przepraszam, pomyłka... Dni, których nie znacie.

Stos książek - las stracony, zmielony na miazgę,
Ten zbiór do przeczytania, który nie przeczytam...
Sam w pustych czterech ścianach, wciąż naiwnie pytam,
Chcę pytania usunąć z umysłu jak drzazgę.

Wciąż zamknięty w swym świecie zaczynam odczuwać
Ten dziwny i nieznany lęk przed samym sobą,
Bo komiczny wciąż jestem jak syn w ojca spodniach.

Ręce zmęczone pragną ten papier odsuwać.
Ten świstek niepotrzebny, co stołu ozdoba
Stał się, jak ja poetą w ostatnich tygodniach.

Październik 2004

Nożyczki
Przecinające papier
Wiadro śmieci pomiędzy nogami
Czyjeś myśli Morze słów
Pijak co zasnął gdzieś w Krakowie na chodniku
Ślad pocałunku na kobiecej dłoni
Ciąg zdarzeń Taśma filmowa
Nieżywe piękno
Cięte na paski i strzępy

Nożyczki
Przecinające nić
Wystarczająco mocną
Aby się powiesić
Ale jednak zbyt słabą
Bo zawsze się zerwie...
Z wiarą że można powstać
Cicho zejść na ziemię
I w przebraniu rycerza
Wszcząć dziwną krucjatę
Ze światem który zawsze
Mordował rycerzy
Ciepłą obojętnością
Zejść i zakuty w zbroję
Poezji przyklejać papierowe ptaki
Na sztucznym niebie
Które mogłoby powstać
Lecz nigdy nie będzie
Jak jego siła wielka
A jak mrówka mała
Tak żalosna że można
Co najwyżej zabić

Nożyczki
Tnące równo materiał
Na szczęśliwych ludzi
Z lekiem na całe zło który mają w sobie
I nie dojrzą bo ślepi
A więc pająki
Znowu zanosą ich na dno jesieni

Nożyczki rozłożone
Jakie to jest piękne!
Tak patrzeć jak świat płynie pomimo zepsucia
Jak towar z przedłużonym terminem ważności
W wielkim markecie przestrzeni
Śmierć sprzedają na kartki zapomniane rzeźby
A każdy mieć ją pragnie i kolejka długa
Towaru nie zabraknie więc bierzcie i jedzcie!
Bajki o wszechwładnej mocy co rządzi na ziemi
O niewidzialnej ręce Szarym dnie sumienia
O kosmosie gdzie czarna dziura wysysa twą duszę
Która nie ulatuje bo już nie ma dokąd
O zegarze który się nigdy nie zepsuje...

A on siedzi i patrzy
I odmierza czas
Spokojnym ruchem swojej boskiej dłoni

Sonet o królewnie

Gdzieś niedaleko w pięknym, skamieniałym zamku,
Mieszkała ciemnowłosa, przeciętna królewna.
Na świat patrzyła dumnie, przyszłości swej pewna.
I marzyła o księciu stając na krużganku.

U wrót wysokiej wieży opartej o niebo,
Przejeżdżał biedny rycerz, na chudym rumaku.
I pragnął zostać przy niej, w skamieniałym zamku.
Królewna nie raczyła jednak wyjść do niego.

Historia ta jest krótka, zakończenie jasne:
Słonego smaku łez jej, życie nie osłodzi.
A królewna zbyt dumna nie ujrzy, że właśnie

Tramwaj ostatniej szansy z przystanku odchodzi!
Młodości, pychy płomień zmaleje i zgaśnie
Pozostanie codzienna samotność w ciemności.

Współczesnym poetom

Raczej nie jestem w stanie stworzyć
Nic nowego
Pisać o pięknie świata, o bezsensie wojny
Że marzenia o locie stają mi się prawdą
A droga bez powrotu kończy się za ścianą
Mego domu

Pewnie nie stworzę wiersza o pięknej kobiecie
Która przychodzi do mnie co wieczór
Oddając swe ciało
Że nogi ma jak jedwab, jej usta to róża
W oczach brylant, a piersi jak niebiańskie wzgórza...
Dajcie spokój...

A może powinienem napisać o Polsce
Że korupcja i bieda, lub że bezrobocie...
Zabiła niejednego złych mędrców głupota
Piękno łąków pszenicy nie przemawia do mnie.
Poeta polityczny - bzdura!

Może rozbić obóz nad rzeką i patrzeć jak woda płynie
I iść tak z biegiem czasu opisując życie
Jak drogę wyboistą
Pełną ściętych marzeń
Kończącą się gdzieś w chmurach...
Poglądem Heraklita zakończyć poemat
I pójść na wódkę
Z prostytutką imieniem Kaliope

I zebrać brawa

* * *

Pisaliście o wszystkim: O uchu różowym,
O sianiu grochu, życiu co szybko przemija,
O tęsknocie, wspomnieniach z dzieciństwa, radości,
O księżycu i gwiazdach, o kole roweru,
O śmierci milion wierszy, miłości na wieki...

I umierałem z nudów...

Dziś, siedząc na gałęzi, na granicy światów
Ostatnią kromką chleba dzieląc się z gołębiem
Myślę czy warto marzyć...
Czy pętlę z nieśmiertelnych, waszych poematów
Złożyć na swą szyję

I odnaleźć prawdę

Czemu cieniu powracasz
mgłą o każdym świetle
pierwszą gwiazdą na nieboskłonie
dymem spalin fabrycznych
gestem jej dłoni

Czemu cieniu nie znikasz
gdy latarnie gasną
I gdy świt wstaje blady
różową poświatą

Gdy lecę samolotem czekając na rozkaz
jesteś przy mnie w powietrzu w chmurze
w blasku słońca
i nawet kiedy głos mój zamykam za szybą
i otulam się w ciszę pod osłoną nocy
Czemu cieniu powracasz
odejść jesteś wolny
zostać przy mnie na wieczność
nie jest w twojej mocy
Ja ostateczną walkę
wygrałem na zwłokę
myślisz że może zmiękne
lub że się nawrócę
i uwierzę w ten bezsens
Nie oczekuj - odpłyń

Czemu cieniu powracasz

Utopia

Tam na złotym talerzu jeszcze ryba leży
I nie zaznali głodu zwierzęta i ludzie
Nikt ziemi nie uprawia, nie myśli o trudzie
Marzenia snuć rozpoczną po sytej wieczery.

Potem pójda do łoża z pościelą jedwabną.
Snu zapagną i śnić im nikt nie będzie bronił.
Król nie umrze, kraj nigdy nie będzie się zbroił.
Nowy dzień - promień światła znowu słońcu skradną.

A on na swej pustyni, pomiędzy wierszami
Ich szczęścia będzie szukał, sam nie widząc domu
W poezji i mądrości, bezsensu krainie...

Nie zaśnie, by spać mogli, lecz poza murami
Podniesie głowę, w myślach dotknie marzeń tronu
I tylko pieśń o smutku, jedna nie zaginie.

N***

Takie talenty nie rodzą się często
nie uświadczysz ich na ulicy
tańczących w korowodzie codziennych spraw

nie wyglądają oknem
a jeśli już to robią patrzą przez firanki po zmierzchu
trwają na swoich miejscach
czasami udając że nic nie udają

Takie talenty nie rodzą się często
nie siadają na polach na zagubionych głazach
i nie patrzą z wyższością
w czasoprzestrzeń

Do stworzenia takich talentów zazwyczaj
potrzebna jest iskra
wybuch jakiś traumatyzm który boli
pozwala na powolną rozkosz czerpaną z cierpienia
na osvajanie się z nim i zgodę na życie

A gdy cierpienie przelewa zamieniając umysł
w powierzchnię stawu podczas gradobicia
ukazują wówczas prawdziwe oblicze
i wydaje im się że coś tworzą

Potrzeba rekonwalescencji zazwyczaj jest tak duża
że zamykają się w swoich skorupach więdną
czasami wystawiają nieśmiało głowę na słońce
ale nic to nie daje

czekają na cud

Sonet XXIII

Cisza i pulsujące światło za zakrętem
Gdzieś w mroku ginie uśmiech rozbity o ścianę
Złych myśli i wydarzeń, co niezapomniane
Będą dręczyć, na zawsze napawać Cię wstrętem

Czy widziałeś śmierć z bliska? Patrzyłeś JEJ w oczy?
Jeśli nie, co mi powiesz o życiu, naiwny...
Będziesz cieszyć się słońcem, świat piękny i dziwny
Będzie kwitł wciąż dla ciebie, gdy mnie strach otoczy.

Nie jesteś wcale lepszy w swym potulnym życiu
I życzę ci byś nigdy darmo łez nie tracił
Nie musiał cierpieć mroku samotnie w ukryciu.

Błogosław optymistom Boże wszystkich braci!
Lecz na mnie nie wspominaj, nieistotnym cieniem
Jest ten, kto utożsamia szczęście z zapomnieniem.

Rzeszów 2006

ZAPOMNIANY

Tylko raz zabłądziłem w tę aleję
napis na grobie głosił:
TU LEŻY POETA
zaciekawiony podszedłem bliżej
z małego kopca
pod krzyżem
by odczytać nazwisko
wyzbierałem liście
ostra krawędź płyty
odcinała się nieznacznie
pod cienką warstwą piasku
którą zgarnąłem wierzchem dłoni
nie było napisu
nie było daty
Jedynie to staromodne
pęknięte przez środek
lustro
i odbicie
przerażająco nieznajome
na szarym tle listopadowego nieba

Bałwan

*Dzisiaj (tj. 16.12.2005r.) po krótkiej przerwie
wróciłem do pisanía wierszy:*

niby nic niezwykłego
odpocząłem sobie
kilka drobnych wydarzeń
przyniosło mi życie:

jakiś gołąb rozbił się o szybę mego okna
w czasie mrozu próbując dostać się do środka
coś huknęło i ptak zobaczył całą galaktykę

matka zgubiła gdzieś ślubną obrączkę
śmiejąc się że teraz z ojcem nic ją już nie łączy
bo namiętność wygasa a dzieci
dorosłe

ktoś mnie chyba polubił
inny znienawidził
mam dziewczynę i ponoć ona też mnie kocha...

Jeśli nic się nie dzieje po co pisać wiersze
gdy pada śnieg za oknem
i tak nikt nie czyta

pójdę ulepić bałwana i staniemy obok
poeta i bałwan
bałwan i poeta
ale nikt nie odróżni
który z nich jest który

Martwy

Powoli zapalam świecę i płomień grzeje mu dłonie
W krainie lęku walkę o każdy dzień przegraną
Z umysłem miękkim na kształt wosku
stoczył...
Idzie pewnie przez las ciemną nocą z myślą o odległej polanie
I blasku księżyca który zaleje mu twarz

Pelen nadziei wskrzesza iskrę w piecu wyobraźni
Niewidzialną dłonią na przezroczystej tafli mgły
Kreśląc dziwne słowa postanowienia jak on...

By wypaloną glebę dawnych marzeń znów żywym ziarnem zalesić
By rzekę ideałów wyschłą pewnego lata nowym strumieniem myśli ożywić
By cień własnej dłoni na tle papierowej kukły wzmocnić
Płomień blasku rozpalić

A gdy wytryśnie tęczą siedem barw rozbić w miliony
By na krawędzi dachu świata już nie stawać
Lot zamknąć w słoju wetkniętym w mrowisko
Które powoli wychodzi na żer.
Już wie że będzie z szarego plastiku
Z lekkim odcieniem różu
Jak oni...

W noc poprzez las za szklaną taflą deszczu
Usłyszał głos i nie pamięta czy odwrócił głowę
Czy wtedy zgubił drogę...

Aż promień wskazał mu most a pod nim jedynie rzekę
I przypomniały mu się słowa
Woda jest początkiem rzeczy
Więc wszedł w Nią
Nurt porwał jego sandały
I wciągnął wirem gasząc płomień świecy

Podniósł głowę
Był sam

strona 56 pusta

Zbiór wierszy Piotra Duraka **Odnaleźć siebie** jest spójną i przemyślaną propozycją poetycką. Jej zasadniczy temat stanowi poszukiwanie własnej tożsamości, indywidualności oraz próba określenia aktualnej sytuacji duchowej i egzystencjalnej. Autor zdaje się pytać: Kim dzisiaj jestem? Czym jest moje życie? Dokąd mnie prowadzi? Mimo młodego wieku autora (Piotr Durak jest studentem I roku filologii polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego) pytania te nie są pozbawione dojrzałości i wyrazistości. Dowodzi tego zarówno koncepcja całego tomu, jak i kształt artystyczny poszczególnych wierszy.

Piotr Durak bardzo konsekwentnie buduje swój własny, poetycki świat. Uważnie obserwuje rzeczywistość, potrafiąc przy tym zachować dystans wobec siebie, otoczenia, a nawet wobec języka. Wrażliwy na piękno natury, dobrze oswojony z realiami tzw. zwykłego życia, umie jednocześnie dostrzec w porządku codzienności głębszy wymiar. Z tych wierszy przebija więc taki **rodzaj dojrzałości, który wykracza poza rzeczywisty wiek autora**. To nieprzyjazna rzeczywistość kształtowała psychikę młodego poety. W tej postawie mieści się także swego rodzaju szlachetna naiwność - w pozytywnym rozumieniu tego słowa - która każe nie zwracać uwagi na podłość czy wrogość świata, lecz pozwala na zatopienie się w kręgu wyobraźni i własnych przeżyć. Co ważne, dojrzałość ta nie łączy się jeszcze z cynizmem, nadmierną ironią czy sceptycyzmem, przeciwnie - jest szlachetna, idealistyczna. W tym znaczeniu **wiersze Duraka nie powielają "modnych" dzisiaj sposobów pisania, ale wyznaczają własną, oryginalną ścieżkę rozwoju**.

Na podkreślenie zasługuje siła kreacji lirycznego "ja". Oto bowiem z niemal wszystkich zamieszczonych w tym zbiorze wierszy, na pierwszy plan wybija się właśnie silna osobowość podmiotu - przeżywającego, pytającego, szukającego. Postać mówiąca wyraźnie dominuje i organizuje rzeczywistość przedstawioną. Jeśli połączymy to z żywą wyobraźnią, nietuzinkowym sposobem obrazowania, oraz różnorodnością **form i gatunków**, otrzymamy właściwe oblicze tej poezji. Myślę, że wiele osób może odnaleźć w niej poetycki zapis bliskich sobie przeżyć, które wiążą się nie tylko z odnajdywaniem czy budowaniem własnej odrębności i indywidualności, lecz także z wkraczaniem w nieznane, w ciągle nowe i nieprzewidywalne przestrzenie życia.

Dr Janusz Pasterski

SEKRETARZ ZARZĄDU
Stowarzyszenia Literacko-
Artystycznego
"FRAZA"

Rzeszów, 24 maja 2005.

Spis wierszy

1. Mała improwizacja
2. Jezioro jest spokojne...
3. Sonet o wiośnie
4. Kamyk z czerwonej piaskownicy
5. Kolejny sonet o samotności
6. Wspomnienie
7. Do Jana
8. Co po nas bez nas
9. Dla M. (Twoje oczy są skarbem...)
10. Czemu mnie budzisz...
11. Wieczór
12. Drzewo
13. Patrzyłaś jak po trawie...
14. Rozmowa z fotografią
15. Spacer jesienny
16. Kryształ zalane łzami
17. Ból
18. Wiersz siódmy
19. Strachy na lachy
20. Pierwszy dzień z reszty mojego życia
21. Po wszystkim
22. Susza
23. Nie cofnę czasu
24. Na właściwym miejscu
25. Nożyczki
26. Sonet o Królownie
27. Współczesnym poetom
28. Czemu cieniu powracasz...
29. Utopia
30. N***
31. Sonet XXIII
32. Zapomniany
33. Bałwan
34. Martwy